

Teljesítmény vagy kiválóság? Minőségbiztosítás a társadalomtudományban

Kerekasztal-beszélgetés

Szervező: Gerő Márton (TK SZI, ELTE)

Résztevők: Illéssy Miklós (TK SZI), Takács Judit (TK SZI), Takács Károly (Linköping University, TK RECENS), Vida Zsófia (MTA Könyvtár és Információs Központ, Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztály)

Az elmúlt évtizedekben a tudományos teljesítmény mérésére egyre nagyobb hangsúlyt helyeznek az egyetemek és kutatóintézetek. A mérés elsősorban különböző kvantitatív mérőszámokon alapul, amelyek leginkább az egyéni publikációs teljesítményre és idézettségre fókuszálnak. Így a tudományos kiválóság lassanként egyenlővé válik a sok, lehetőleg magas presztízsű folyóiratokban történő publikációval és a magas idézettségi mutatókkal.

Természetesen a teljesítmény mérése összefügg a kutatásra szánt erőforrások elosztásával, így megkerülhetetlen, hogy a szociológia is kialakítsa a maga értékelési rendszereit. Ez a folyamat az elmúlt években a magyar társadalomtudományi kutatóintézetekben és egyetemeken is elindult. A megfelelő teljesítményértékelési rendszerek kialakítása azonban számos kihívást is jelent: Először is, a társadalomtudományi teljesítmény értékelése során mindenhol felmerül, hogy az elsősorban természettudományokban kialakult módszerek mennyire alkalmasak a társadalomtudományi teljesítmény mérésére. Másodszor, a társadalomtudományi kutatás is egyre inkább kutatói csapatokra épül, mintsem egyéni kutatómunkára. Az idézettségre és publikációs teljesítményre fókuszáló mérőszámok azonban az egyéni teljesítményt mérik. Harmadszor, ezek a mérőszámok a tudományos szféra belső kritériumait hangsúlyozzák, míg kevés figyelem esik a kutatók közgondolkodásra vagy közpolitikákra gyakorolt hatására. Így felmerülhet, hogy a publikációs mérőszámok túlhangsúlyozása felerősíti a tudomány „elefántcsonttoronyba zárkózásának” tendenciáit.

A beszélgetésben azt járjuk körül, hogy milyen teljesítményeket is kellene mérnie a teljesítményértékelési rendszereknek, milyen hatással vannak a kutatómunkára a teljesítmény kvantitatív mérésére vonatkozó tendenciák és hogy az ezek szerint elért teljesítmény vajon megfeleltethető-e a kutatói kiválóság szempontjainak.